

Seat No. : \_\_\_\_\_

**LD-122**

April-2014

**B.A. Sem.-VI**

**CC-311 : Gujarati : Core-311**

(ગુજરાતી સાહિત્યનો અર્વાચીન ઈતિહાસ-2)

**Time : 3 Hours]**

**[Max. Marks : 70**

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સમાન છે.

1. ગાંધીયુગના સાહિત્ય પર ગાંધીજીના પ્રભાવની ચર્ચા કરી, ગાંધીયુગમાં થયેલાં નવપ્રસ્થાનો અને આ યુગની મહત્વની સાહિત્યિક પ્રવૃત્તિઓ જણાવો. 14  
અથવા  
(અ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ એક)  
(1) સર્જક ઉમાશંકર જોશી  
(2) નવલકથાકાર ક.મા. મુનશી  
(બ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ એક)  
(1) વાર્તાકાર ધૂમકેતુ  
(2) ઝવેરચંદ મેઘાણીનું લોકસાહિત્ય ક્ષેત્રે પ્રદાન
2. નવલકથા અથવા સોનેટમાંથી કોઈપણ એક સાહિત્યસ્વરૂપનો વિકાસ આલોખો. 14
3. અનુગાંધીયુગનાં વ્યવર્તક લક્ષણોની ચર્ચા કરો. 14  
અથવા  
નીચેનામાંથી કોઈ બેનું કવિ તરીકે મૂલ્યાંકન કરો :  
(1) રાજેન્દ્ર શાહ  
(2) નિરંજન ભગત  
(3) ઉશનસૂ  
(4) જયંત પાઠક
4. આધુનિક યુગનાં પ્રેરકબળો અને લક્ષણોને આધારે આધુનિક સાહિત્યની વિભાવના સ્પષ્ટ કરો. 14  
અથવા  
ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ બે)  
(1) આધુનિક સાહિત્યમાં સુરેશ જોશીનું યોગદાન  
(2) અસ્તિત્વવાદ  
(3) ઍબ્સર્ડવાદ  
(4) નાટ્યકાર લાભશંકર ઠાકર

5. યોગ્ય વિકલ્પની પસંદગી કરી ઉત્તર આપો :

- (1) ગાંધીજીની આત્મકથા 'સત્યના પ્રયોગો' શેમાં હપ્તાવાર છપાઈ હતી ?  
 (a) સાબરમતી (b) નવજીવન  
 (c) હરિજનબંધુ (d) યંગ ઈન્ડિયા
- (2) 1857ના વિપ્લવ પર ર.વ. દેસાઈએ લખેલી નવલકથાનું નામ આપો.  
 (a) 'દિવ્યચક્ષુ' (b) 'દીપનિર્વાણ'  
 (c) 'ભારેલો અગ્નિ' (d) 'સ્વપ્નદ્રષ્ટા'
- (3) રા.વિ. પાઠકે શરૂ કરેલ સામયિક કયું ?  
 (a) પ્રસ્થાન (b) યુગધર્મ  
 (c) ગુજરાત (d) વસંત
- (4) ગુજરાતી એકાંકીનો આરંભ કરનાર સર્જકનું નામ જણાવો.  
 (a) બટુભાઈ ઉમરવાડિયા (b) ચંદ્રવદન મહેતા  
 (c) શિવકુમાર જોશી (d) કનૈયાલાલ મુનશી
- (5) ગુજરાતી નિબંધસાહિત્યમાં લલિત નિબંધની નવી શક્યતા કોણે ખોલી આપી ?  
 (a) નર્મદ (b) ગાંધીજી  
 (c) કાકાસાહેબ કાલેલકર (d) ગુણવંત શાહ
- (6) પરાવાસ્તવવાદને વ્યક્ત કરતી કવિતા લઈ આવનાર કવિનું નામ શું ?  
 (a) સુરેશ જોશી (b) સિતાંશુ યશસ્ચંદ્ર  
 (c) ગુલામમોહમ્મદ શેખ (d) લાભશંકર ઠાકર
- (7) શ્રી ઉમાશંકર જોશીના મતે સવિશેષ સૌંદર્યાભિમુખ કવિ કોણ ?  
 (a) પ્રહલાદ પારેખ (b) રાજેન્દ્ર શાહ  
 (c) નિરંજન ભગત (d) પ્રિયકાન્ત મણિયાર
- (8) 'છપ્પનિયા દુકાળ'નું હૂબહૂ વર્ણન કરતી કૃતિનું નામ આપો.  
 (a) 'મળેલા જીવ' (b) 'માણસાઈના દીવા'  
 (c) 'માનવીની ભવાઈ' (d) 'વળામણાં'
- (9) મનુભાઈ પંચોળીનું ઉપનામ શું છે ?  
 (a) શેખ (b) મરીઝ  
 (c) દર્શક (d) ઘનશ્યામ
- (10) નીચેનામાંથી કયા બે આધુનિકયુગના ગીતકવિઓ છે ?  
 (a) ઉમાશંકર - સુંદરમ્ (b) વેણીભાઈ પુરોહિત - બાલમુકુન્દ દવે  
 (c) રમેશ પારેખ - અનિલ જોશી (d) રાવજી પટેલ - પ્રવિણ દરજી

- (11) 'અગ્નિકુંડમાં ઊગેલું ગુલાબ' કોના જીવન પર લખાયેલું ચરિત્ર છે ?
- (a) ગાંધીજી (b) મહાદેવભાઈ દેસાઈ  
(c) કિશોરલાલ મશરૂવાળા (d) દર્શક
- (12) 'વેઈટિંગ ફોર ગોદો' નાટક ઉપરથી લખાયેલા ગુજરાતી નાટકનું શીર્ષક જણાવો.
- (a) 'એક ઉંદર અને જદુનાથ' (b) 'મરી જવાની મજા'  
(c) 'બાથટબમાં માછલી' (d) 'વૃક્ષ'
- (13) સૉનેટ સ્વરૂપનું સવિશેષ ખેડાણ કયા યુગમાં થયું છે ?
- (a) પંડિતયુગ (b) ગાંધીયુગ  
(c) અનુગાંધીયુગ (d) આધુનિકયુગ
- (14) સુરેશ જોશીએ પોતાના કયા કાવ્યસંગ્રહને રદ ઠરાવ્યો હતો ?
- (a) 'ઉપજાતિ' (b) 'પ્રત્યંચા'  
(c) 'ઇતરા' (d) 'ફાલ્ગુની'
-

